

26.3.2021

Varttitaseen ajankohtaiswebinaari 15.3.2021

Kysymyksiä ja vastauksia

Varttitaseen ajankohtaiswebinaarissa oli mahdollista esittää kysymyksiä webinaarin aikana. Lisäksi webinaarin lopussa järjestetyssä screen.io -kyselyssä oli mahdollista esittää kysymyksiä ja aiheita, joista kaivataan tarkempaa tietoa esimerkiksi jatkowebinaareissa. Olemme vastanneet alla kaikkiin webinaarin aikana esitettyihin kysymyksiin, sekä osaan screen.io -kyselyn kysymyksistä.

Muihin screen.io kyselyssä esille nostettuihin kysymyksiin ja teemoihin pyrimme vastaamaan jatkowebinaareissa, sekä käyttöönotto-ohjeistuksessa. Kiitos kysymyksistä ja kommentteista, vastaamme niihin mielellämme myös jatkossa!

Kysymys	Vastaus
<p>Varttimittaukseen siirtymistä koskevat kysymykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> Milloin pienempien käyttöpaikkojen mittaukset tulee olla todellisessa 15 min mittauksessa Screen.io kysymys: Ainakin mittauksien siirtyminen todelliseen varttimittaukseen. Milloin mitkäkin mittaukset tulee olla vartissa? +12 Mitkä kaikki mittarit pitää olla varttimittareita toukokuussa 2023? Milloin TEM:n asetusmuutos tulee voimaan? 	<p>TEM vastaa asetusmuutostyöstä, jossa siirtyminen varttimittaukseen tullaan määrittelemään. TEM asetusmuutostyö on käynnissä ja tavoitteena alustavan aikatauluarvion mukaan on saada asetusmuutokset voimaan vuoden 2021 alkupuoliskon aikana.</p> <p>Varttitaseen referenssiryhmän energiamittaustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti 22.5.2023 mennessä varttimittauksessa tulee olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rajapistemittaukset Yli 1 MVA tuotannon mittaukset 3x200 A ja sitä suuremmalla pääsulakkeella varustetut käyttöpaikat Yli 400 V verkkoon liitetyt käyttöpaikat Kaikki etäohjelmoitavissa olevat mittaukset Kaikki uudet mittarit <p>Ehdotuksen mukaisesti kaikki etämittauksessa olevat energiamittarit tulisi siirtää varttimittaukseen vuoteen 2029 mennessä.</p> <p>Energiamittaustyöryhmän ehdotus löytyy kokonaisuudessaan www.fingrid.fi/varttitase sivulta. Suora linkki dokumenttiin tässä</p>
<p>Onko hyvä että tietoa on, mahdollisesti, hajautettuna Fingridin varttitase sivuille sekä olettaisinkin että myös täällä https://nordicbalancingmodel.net/?</p>	<p>Fingridin varttitase-sivuille (www.fingrid.fi/varttitase) pyritään kokoamaan varttitaseen kansalliseen käyttöönottoon liittyvät asiat ja materiaalit suomen kielellä. Nordic Balancing Model-hankkeen sivuille (nordicbalancingmodel.net) pyritään kokoamaan yhteispohjoismaisten asioiden osalta materiaalia englannin kielellä.</p>
<p>Millaisia riippuvuuksia varttitaseen go-live ajalla on muihin</p>	<p>Pohjoismaissa on tavoitteena siirtyä yhtäaikaisesti 15 minuutin taseselvitys- ja kaupankäyntijaksoon.</p>

26.3.2021

<p>kantaverkkoyhtiöiden projekteihin? Eli käytännössä. Mitä muissa hankkeissa pitäisi tapahtua että varttitase myöhästyy varttitasehankkeen ulkoisista syistä?</p>	<p>Yhtäaikainen siirtyminen on markkinoiden toimivuuden, sähkömarkkinaosapuolien ja kansantaloudellisen tehokkuuden kannalta paras ratkaisu. Kaikki Pohjoismaat ovat sitoutuneet yhtäaikaiseen siirtymiseen. Käyttöönnoton koordinointi toteutetaan yhteispohjoismaisen tasehallintahankkeen (NBM-hanke) puitteissa.</p> <p>Energiavirasto edellyttää Fingridin varmistavan 15 minuutin taseselvitysjakson kansallisen käyttöönnoton päätöksen mukaisessa aikataulussa (22.5.2023). Fingridin on varauduttava myös siihen, että yhteispohjoismaainen toteutus ei etene suunnitellusti. Energiavirasto pitää tärkeänä, että Fingrid aloittaa varautumisen vaihtoehtoiseen käyttöönnottoon yhdessä sidosryhmien kanssa mahdollisen eriaikaisen etenemisen varalta.</p> <p>Fingrid on esittänyt Energiavirastolle vaihtoehtoisen suunnitelman tilanteeseen, jossa yhteispohjoismaainen toteutus joltakin osin viivästyisi. Tällaisessa tilanteessa Fingridin tavoitteena on ottaa kansallisesti käyttöön 15 minuutin taseselvitysjakso ja 15 minuutin päivänsisäiset markkinat Suomen tarjousalueella niiltä osin kuin se on mahdollista ja kokonaisuuden kannalta hyödyllistä. Suunnitelmasta ja sen yksityiskohdista tullaan käymään kattava keskustelu markkinaosapuolten ja Energiaviraston kanssa. Tarvittaessa järjestetään myös julkinen kuuleminen.</p>
<p>Onko raportoitava luku MWh/15minuuttia? Vai 15 minuutin keskiteho? Eli jos raportoitava luku olisi 1h aikana esim kiinteä kauppa 100MWh, niin raportoidaanko varteissa 25MWh, vai 100MW?</p>	<p>Sähkömarkkinoilla tarjoukset tullaan tulevaisuudessakin jättämään kullekin 15min jaksolle tehona, esim. 14.00-14.15 jaksolle 100 MW, 50 €/MWh. Taseselvityksessä käytettävä yksikkö on energiaa eli MWh tai kWh. Sähköpörssi raportoi kaupat eSettille taseselvitykseen energiana, edellisen esimerkin mukaisesti 14.00-14.15 jaksolle 25 MWh, 50 €/MWh.</p>
<p>Kiitos kun vastasitte kauppoihin liittyen että miten ne raportoidaan. Kuinka raportoidaan suunnitelmat? Energiana vai tehoina?</p>	<p>Tuotantosuunnitelmat tullaan todennäköisimmin raportoimaan tehoina (MW) varttikohtaisesti.</p>
<p>Tuotantosuunnitelmien raportointi varttitasolla: myös yhden taseen mallissa FG tulee vaatimaan tuotantosuunnitelmat. Varttitaseeseen siirryttäessä nekin luonnollisesti vartin resoluutiolla. Annetaanko ne varttienergiana vai vartin keskitehona? Tämä tehon ja</p>	<p>Tuotantosuunnitelmat tullaan todennäköisimmin raportoimaan tehoina (MW) varttikohtaisesti.</p>

26.3.2021

<p>energian erottaminen on jatkossa tärkeää. Nythän on ollut sama lukuarvo puhutaanko tuntienergiasta vai tunnin keskitehosta. Jatkossa tämä ei enää päde ja on siis hyvin tärkeää aina ilmoittaa, kummasta on kyse.</p>	
<p>Rajapisteet? Miten varttia toimitetaan jatkossa käyttöpaikoille, jotka eivät kuulu Datahubiin. Onko tarkoitus jatkaa MSCONS sanomilla ja jos kyllä, niin miten vartti osoitetaan?</p>	<p>Fingridin tavoitteena on perustaa syksyllä 2021 tiedonvaihdon kehitysryhmä, jossa tullaan keskustelemaan myös varttitaseen tuomista muutostarpeista tiedonvaihtoon.</p>
<p>Toivottavasti pienten toimijoiden siirtymissuunnitelmat eivät ole yhtä laajoja ja byrokraattisia kuin datahub-hankkeessa. Jos on vaikka 5 mittausa omalla mittausvastuulla, niin on mielestäni turhaa tehdä laajoja käyttöönottosuunnitelmia :-)</p>	<p>Siirtymissuunnitelman teko on pyritty tekemään mahdollisimman kevyeksi toimijoille. Työkalu on tehty helppokäyttöiseksi, siihen tulee selkeä ohjeistus eikä täytettäviä kohtia ole mahdottoman paljon.</p> <p>Siirtymissuunnitelman teossa on kaksi osaa. Ensimmäisessä osassa kerätään tietoja mittausalueista (sis. yhteystiedot, mittauspisteiden lukumäärät sekä muuta tietoa mittausalueista). Tämä tieto tullaan keräämään kerran alkuvaiheessa eikä tätä tarvitse päivittää joka seurantakerralla (toki jos muutoksia esim. yhteyshenkilön osalta tulee, niistä on hyvä ilmoittaa Fingridille). Toisessa osassa kysytään itse varttimittaukseen siirtymistä. Tämä on pyritty tekemään mahdollisimman yksinkertaiseksi. Tässä osassa kysytään kokonaisuudessaan toimijan mittauspisteiden varttisiirtymistä eikä itse suunnitelman täytössä ole kuin muutama prosenttiarvio mittauksista, jotka tulee täyttää. Tämän lisäksi osiossa on muutamia lisäselvityskysymyksiä, joiden vastaamiseen ei myöskään ole arvioitu menevän kovin paljon aikaa.</p> <p>Siirtymissuunnitelman tekeminen ja päivittäminen tullaan demoamaan seuraavassa varttiwebinaarissa (Energiamittaus 15 min) 12.4.2021.</p>
<p>Screen.io kysymys: Kaupankäyntiin liittyvistä asioista. Niistä onkin tulossa lisätietoa. Olisi hyvä saada parempi arvio ID-huutokaupoista, onko euphemia algoritmin muutos menossa ja onko mahdollista että ID-huutokaupat tulevat jo 2023. +2</p>	<p>Nykyisen aikataulun perusteella ID-huutokaupat ovat käytössä vuonna 2023. Tällä hetkellä eri design-vaihtoehtojen arviointi on kestänyt arvioitua pidempään. Tämä vaikuttaa myös siihen, milloin Euphemia algoritmi muutokset voidaan aloittaa. Kuitenkin aikataulullisesti pohjoismaisten TSOiden tavoite on implementoida varttitase ennen ID-huutokauppoja.</p>

26.3.2021

<p>Voisiko kerrata milloin osapuolien tunnukset pitää vaihtaa GLN ja EIC koodeihin eSett sanomaliikenteessä</p>	<p>Uusiin osapuolitunnuksiin siirtyminen tapahtuu kahdessa vaiheessa. Tällä hetkellä ollaan menossa vaiheessa 1. Vaiheen 2 aikataulua ei ole lopullisesti lyöty lukkoon, mutta tämän hetken arvio on että siihen siirrytään huhtikuun 2021 lopussa.</p> <p><u>Vaihe 1:</u> Markkinaosapuoli - > eSett: eSettin suuntaan sanomaliikenteessä voi käyttää GLN ja EIC koodeja, tai vaihtoehtoisesti kansallisia tunnuksia. eSett -> Markkinaosapuoli: eSettistä ulospäin suuntautuvassa sanomaliikenteessä käytetään kansallisia tunnuksia.</p> <p><u>Vaihe 2:</u> Markkinaosapuoli - > eSett: eSettin suuntaan sanomaliikenteessä voi käyttää GLN ja EIC koodeja, tai vaihtoehtoisesti kansallisia tunnuksia. eSett -> Markkinaosapuoli: eSettistä ulospäin suuntautuvassa sanomaliikenteessä käytetään GLN ja EIC tunnuksia. Niille osapuolille, joilla ei ole uutta tunnusta, lähetetään sanoma heidän vanhalla tunnuksella.</p>
<p>Datahubiin liittyvät kysymykset</p>	
<p>Screen.io kysymys: Varttimittaus kun mittari mittaa tuntia, niin kumpi muuntaa tunnin neljäksi vartiksi? Verkonhaltija vai Datahub? +2</p>	<p>Datahub jakaa tunnin varteiksi.</p>
<p>Screen.io kysymys: Onko datahubiin toimitut tuntisarjat tarkoitus jakaa neljällä varttisarjoiksi 22.5.2023 lähtien vai onko suunnitteilla älykkäämpää jakamista? Toimiiko neljällä jakaminen riittävän hyvin, jos varttimittausten kattavuus jää pieneksi? +5</p>	<p>Datahub jakaa tunnin varteiksi jakamalla tuntitiedon neljällä. Kysymyksestä voi johtaa sen, jos tuntitietoja on paljon niin jaetut varttisummat eivät kohdistu oikeille varteille. Jatkumo tälle on, että voi tulla negatiivisia häviöitä taseselvityslaskentojen osalta.</p>
<p>Saako datahubista tulevat raportit niin, että samassa transaktiossa ei olisi eri resoluutioita vaan ne olisi jaettu omikseen?</p>	<p>Kyllä. Eri resoluutiot ovat omissa transaktioissa.</p>